Ч. 159. (330). Львів, Середа, дня 28. червня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих територіях 4 коп.

Виходить що дня ране кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
" півроку	9·— "
" чвертьроку	5·— "
" місяць	1·80 "

В краю і державі:

На рік	24·— К.
" півроку	12.— "
" чвертьроку	6·— "
" місяць	2·40 "

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К Повідомлення про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 30 сот.

Про положенє на російськім фронті.

До „Berliner Tageblatt-у“ доносить справоздавець з головної ц. і к. пресової кватири під датою 24. с. м.: Російські наступи на ц. і к. фронт повторились і вчера з великою нагальностю. Лиш в однім відтинку на північ від граничної стациї Радивилів відкинули ц. і к. війська вчера перед полуднем численні наче филями безпосередно за собою наступаючі атаки російських військ. На північний захід від Тернополя по правій стороні зелїзничої лінії до Львова зломились російські наступи вже в огні ц. і к. батерий. Ті салдати, яким вдалось перейти через смертоносну область аж до ц. і к. перешкод, кидали ґазові ґранати нового рода, хотячи при їх помочи дістатись до ц. і к. ровів. Всї ті ґранатні наступи відкинено. На північнім крилї триває повільне але постійне відзискуванє терену ґрупою військ ґенерала Лїнсінґена, які серед ломаня російських наступів посувають ся в напрямі Торчина від північного сходу і північного заходу. Тепер Росіяни старають ся підняти наступ на найкрайнїйшім північнім відтинку, атакуючи на північний захід від Чарторийська здовж лінії Серпи-Ковлї. Також на Буковинї відкинено неприятеля з Кут та з долини Черемошу.

„Münchener Neuste Nachr.“ обговорюючи теперішне положенє та представляючи конечність зміни фронту з початком російської офензиви, пише: Оцїнюючи цїлість положеня, мусимо заявити наше переконанє, що нові підмоги, які відходять на російський фронт, дають можність удержати рівновагу вже в найблизшім часї.

Кореспондент „Timesa“ говорив з Брусїловим в головній кватирі. Брусїлов заявив, що поки що не знати, який вплив і вислїд буде мати теперішна офензива. Однак він є переконаний, що ще того лїта осередні держави будуть побиті. Висказав свою радість з нагоди здобутя Чернівців і думає, що ся подія вплине і на Румунію. Брусїлов признав хоробрість австрійських та німецьких військ.

Воєнний кореспондент „Pester Lloyd-a“ пише про положенє над Прутом і на північно-східних склонах Карпат: Неприятель находить ся тут в найнепевнїйшім положеню, яке отвирає поле для всяких несподїванок. Успішний перебіг його операций на тім фронтї стрічає ся з великими трудностями, а се тому, що неприятель не міг забезпечити свого фронту над Стрипою і що полудневе крило російського фронту остає в стратеґічній залежности від його фронту над Стрипою, а та обставина ставить полудневе крило в дуже дразливе положенє. Здає ся, що блукаючі російські відділи ідуть на слїпо за нашими військами і в тім саме лежить для них небезпека. Борби на Буковинї мають без сумніву дуже велике значінє.

„Berl. Tageblatt“ містить статю Мората про положенє на сходї, де читаємо між иншим: Так званий неповдержимий розгін сильної армії Брусїлова застряг на широкім просторі. Між областю Припетї, між Стоходом і Стиром російські наступи вправді не устали, але союзні війська осередних держав відповідають на них сильними протинаступами. Нема сумнїву, що кожда дальша проба сфорсованя Стиру стоятиме великих жертв неприятеля. Ще раз показало ся, що богацтво Росіян в людський матеріял відсуває хвилю покінченя війни на дальший плян. Також виявило ся, що Анґлїя, Японія і Америка старали ся усильно, щоби Росія знов стала сильна. В теперішній офензиві Росія понесла великі втрати. Петроградські дневники донесли вже перед кількома днями, що втрати на Волинї виносять чверть мілїона людий. Ті письма виступають проти Брусїлова, та закидають йому надмірне легкованє житя російського жовнїра.

Воєнний кореспондент „Oest. Morg. Ztg“ пише з пресової кватири: Теперішне поступованє Росіян ріжнить ся дуже від попередної їх тактики. Нїколи передтим не уживано разом таких мас людських до наступу при ужитю численних нових батерий в ріжних місцях фронту, а іменно тяжкої артилєрії. При артилєрійськім приготовлюваню помагали французькі офіцири — вони віддавали Росіянам великі услуги, яко технїчні дорадники. Навіть вже підчас наступу російської піхоти не перестали Росіяни стріляти з тяжкої артілєрії, так що стріли падали дуже часто на їх власні війська, які заступали вони щораз то новими резервами. Самі Росіяни обчисляють свої втрати від початку офензиви на 400.000 людий. В самім відтинку ґен. Лїшицького упало 4 ґенералів, а 13 тяжко ранених. Російський корпус артілєрії значно побільшено, перед офензивою вишколено нових офіцирів. Не легкий був перевіз артілєрії над Стиром. Численні армати застрягли в болотах.

При теперішних борбах виступає дуже ча-

Із дневника полоненого.

Дістав я в руки „Дневник від дня війни до кінця“ — писаний рукою закордонного Українця; так і подаю виїмки з уступу, який надаєть ся до опублїкованя в теперішню хвилю. Решту дневника переховую, як неоцїнений матеріял до прослїдженя еволюції української думки серед загалу підчас нинїшної війни — і в своїм часї подам його суспільности в просторій публїкації.

Перечитуючи сторінки сього „мало прожитого а так богато пережитого“ — бачимо, що се є передсмертня сповідь писана без наміру публїкації не для користи, а для себе; — а ся щира сповідь, сей памятник є зеркалом душі цїлого українського народу за кордоном.

Побіч образу цїлого населеня стає перед нашими очима увесь безлад московського ладу та суворість війни, — а над всїми уносить ся в цїлій своїй щирости висока душа Українця. Бачимо її в тім танцї між житєм а смертю в кождім положеню від найменших відрухів до найбільшого зворушеня без найменшого зерна неправди! Вона все вразлива на найменшу людську кривду, наскрізь перейнята любовю до всїх людий осяяна ідеєю гуманности та змаганєм до всего вищого, красшого та світлого...

Василь Пачовський.

I.

Обявленє мобілїзації в селї. — Прощанє пан-отця в церкві. — Проводжали за село. — Родина автора. — Глибока мовчанка в поїздї. — „Всї роблять те, що в души ненавидять“. — Звірячість юрби. — Напад на панський двір.

До дня 17. липня житя плило своїм руслом. В робочі днї робиш, а в свято гуляєш з товаришами, та часом буваєш зайнятий громадськими справами. Аж ось виявилась якась природня стихія і все пішло до гори дном, звернуло зі своєї дороги і повстав якийсь хаос. Люди завештались, забалакали, засумували. В селї накінець вивісили на видне місце обявленє мобілїзації. Хто не гляне на сей папір, то у кождого обличе робить ся якесь несамовите, неначе од сильного страху. Молодь ще насміхувалась, дивлячись на сей папір. Ми, вчителї, думали, що се нас не торкаєть ся і тільки дивувались тій спішній мобілїзації і пильно придивлялись до людського метушіння. Колиж ми заглянули в свої воінські свідоцтва, то побачили, що і нас ся течія житя не минає, але забірає в сей вихор бурі. Та в нас надія була та, що від воінського начальника ми вернемось до своєї роботи і турботи за себе не було в нас ніякої. Коли ми заявили своїм домашнім про себе, то вони зразу не повірили, але коли ми почали збірати ся, то вони страшенно затурбовались, але ми заспокоїли їх тим, що з повітового города ми вернемось назад. Наконець призначений був час збору — се було 18 юля.

Зібравшись всї запасні, пішли в церкву помолитись перед таким важним ділом. Навприкінцї панотець прощав ся з кожнїм і давав своє благословенє (хрестик), — колиж дійшла черга до вчителїв, то він тільки дав поцїлувати хреста. А коли ми обявили, що й нас ця хуртовина не обминає, він здивував ся і поблагословив і нас. Картина прощаня панотця з запасними була дуже тяжка; за службою облича всїх були дуже сумні і при прощанї всї плакали...

Тяжко, дуже тяжко робить ся на души дивитись на ту картину: бачиш, люде здорові, що день тому були веселі, затурбовані своєю сімєю, тепер сумні і всї плачуть...

Накінець о годинї 12 дня 18 (31) юня всї зібрались посеред села, за нами вийшла вся родина провожати нас може бути що й на смерть. Зібралось мало не все село, не дивлячись, що се був робочий час, возовиця. Що то була за картина, не можна описати. Там прощають ся товариші, обнімаючись плачуть; там мати сина обливає гіркими материнськими слїзами, провожає на непевну дорогу; там чоловік та жінка прощають ся може на завсїгди, проливаючи вогненні сльози, не можуть одірватись одно від одного; а там, а там — Боже, Боже, батько прощаєть ся зі своїми дітьми. Маленькі діточки обступили його, плачучи, тремтять, не

сто російська кавалєрія, іменно Козаки, Черкеси та білоруські драґони.

При наступах піхоти уживають Росіяни карпатської методи, с. є уживають 16—17 або і більше резервових відділів війська на-раз. За боєвою лінією, зглядно за військом, яке іде в бій, уставили вони лінію поліційну з машиновими крісами і малими арматами, щоби заганяти до борби тих, що хотіли би уступити. Така безоглядна метода мусить мати успіхи, але вимагає подвійних жертв. Цїлі гори трупів лежать на побоєвищі.

Російські наступи скріпляють бельґійські автомобілї, легкі та скорі, та не всюди ділають вони успішно.

Світова війна.

Нота Америки до Мексіка.

ВАШІНГТОН. (Ткб.) По конференції з Вільзоном вислав секретар Лянсінґ ноту до Мексіка. Нота домагала ся випущеня сейчас на волю російських кавалєристів полонених в борбі під Карізоф. З'єдинені Держави жадають чим скоршого виясненя зі сторони Мексіка, як задумує поводитись на будуче. Нота стверджує, що Мексік ворожо ділає супроти американського війська, яке там є, як також ворожий є розказ виданий до мексиканського війська, щоби заборонили американським військам посувати ся дальше вперед як лише в північнім напрямі.

Ріжні вісти.

ВИЛЬНО. (Ткб.). Білоруський дневник „Гоман“ з нагоди конґресу поневолених народів в Росії, який відбуває ся в Люґано, звертає ся до Білорусинів проживаючих в Америцї, щоби поучили Американців, та представили їм безнадійне положенє пригнїченого Росією білоруського народу, та щоби морально помогли сему народови рішати про себе.

АТЕНИ (Ткб). Коаліція уділила Греції зачет на позичку, о яку тепер ведуть ся переговори. Зачет має покрити потрібні видатки перед виборами.

АМСТЕРДАМ (Ткб). З Сінґапоре доносять: 14 мая прибув там корабель, котрий в пристані вивісив німецьку торговельну фляґу. Офіцири на кораблї є Німцї. Корабель помальований красками анґлійського товариства плавби, ушкоджений анґлійським огнем артілєрії. Сей німецький корабель втік з якогось порту, де найшов був хвилевий пристановок.

ЦІРІХ. „Journal“ доносить, що Ґрей в найблизшім часї уступить а його місце займе льорд Гардінґ.

знаючи, що робить ся; їх рідний батько, той батько, що завсїгди був з ними, що годував їх, що одягав їх, що болїв їх болем, тепер кудись іде од їх, його одривають од рідної семї, од рідного гнїзда, од рідного краю, зоставляючи маленьких сиріток на каторжне страдданє, на голодуванє, може бути що й на смерть. За що, нащо його беруть, кому він що заподіяв злого? А кому що винні ті святі янголята, що він оставив їх на тяжке бідуванє. Не дивлячись на таку неправду, не дивлячись на розпуку маленьких діточок, він кидає їх і їде од них; а чи побачить він їх коли, чи вернеть ся він до їх, щоби захистати їх од страдданя, од голодної смерти?...

Дивлячись на таку картину тяжку, страшно тяжко робить ся на душі. Серце краєть ся на части — здаєть ся все оддав би, все зробив би, тількиб не розлучати батька з маленькими діточками, котрі зістануть ся на божу волю, на посміх людський, може голі й голодні. За себе я забув, дивлячись на таку сумну картину. За мною мама плакали, — (я не оставляв діточок, я не оставляв дружини, на отсе страдданє). Зять, уїзджаючи зіставляв хвору дружину і четверо дрібненьких діточок, котрі несамовито побивались за ним. Зза такої картини моя старенькая мати, що ладна б і житє своє оддати за мій добробут, не мала часу убиватись за мною.

(Далї буде).

БУКАРЕШТ. Провідники російських військ одержали розказ стріляти до румунських кораблів на Дунаю на случай, як би котрий з подорожних глядів через льорнету на російський беріг.

БЕРН. Ерос пише в „Victoire“. Ми у Франції ніколи ще не забудемо Саляндрі, як він в першій стадії війни запевнив нас, що можемо зовсїм спокійно перевезти нашу армію з Альжиру до Франції, і вислати нашу альпейську армію до Альзації. Се неглядний доказ, що сейчас з початком війни Італїя ще будь-що-будь невтральна в бандицький спосіб нищила інтереси своїх тодїшних союзників.

КОПЕНГАҐЕН. 6 липня відбуде ся в Христіянії конференція в справі порозуміня скандинавських держав що до господарської спілки. Членами конференції є виділові найважнїших скандинавських держав.

ЛЮҐАНО. „Gazetta di Venezia“ доносить з головної кватири, що в кватирі короля вибухли дві експльозії, які ранили богато осіб.

ЛЮҐАНО. З Медіоляну доносять, що на грецьких водах є 28 воєнних кораблів коаліції.

ГАҐЕН. „Daily Mail“ доносить, що направа ушкоджених німецьких кораблів не потреває довго і за три місяцї німецька фльота буде вже готова до борби.

СОФІЯ. (Ткб). Депутація німецького Сойму прибула вчера вечером до Софії. На двірци повитали її представителї правительства, болгарські посли з президентом Собранія, бурмістр і члени міської ради та инші визначні личности. Дївчата вручили гостям цвіти а військова музика відограла німецький і болгарський гимн. Публика витала з одушевленєм німецьких парляментаристів.

ЖЕНЕВА. З Парижа доносять, що 11 членів французької палати виїхало в понеділок на фронт під Верден.

ВІДЕНЬ. З Берна швайцарського доносять, що в Парижі відбули ся на днях великі демонстрації за миром. В демонстраціях брали участь російські жовніри, призначені до відходу на фронт.

Вшехполяки і Росія.

Пйотрковський „Dziennik Narodowy“ з дня 22. червня с. р. пише: Кореспондент „Русского Слова“ містить в цїлости бесїду, яку виголосив на банкеті в париськім ратуши ґр. Зиґмунт Вельопольскі, який як член російської думи державної взяв участь в подорожи представників законодатних палат Росії до столиць коаліції. Імя Польщі — говорив Вельопольскі — від сотки літ вичеркнене з мапи Европи, знов виринуло підчас світової війни. Польщі судилось відіграти велику роль. На її землях великі російські армії в протягу року повздержували напір ворога, завдаючи йому тяжкі удари. Наші села знищені і спалені, край заміненний на цвинтар, скопаний стрілецькими ровами.

Присутність Поляків в делеґації, яка приїхала з Росії до союзних країв є знаменним доказом, що ми остались і останемось вірними напрямови, який вибрали з початком війни. Мимо що наш край зайняв ворог, мимо всїх ударів судьби, мимо руїни і смутку, польський народ зміг задержати супокій та рівновагу.

Анї брехливі поголоски які розсїває ворог, анї його хіть, нї нужда та голод, який заглянув не лиш до хат але й палат, не змогли зломити нашого народу, не приневолили його змінити світогляд.

Година воскресеня Польщі ще не вибила, однак ми чекаємо на неї з незахитаною вірою. Ми получили нашу судьбу з побідою союзників, глядячи на їх побіду як на спільну нашу справу.

Новинки.

— **Староство зі Залїщик** урядує в Новім Торзї, та полагоджує всї адміністраційні справи з залїщицького повіту, отже військові причинки, справи почтові, леґітимаційні і військової евіденції.

— **Золочів** в наслїдок хвилевого переполоху, значно запустів. 70 проц. склепів позамикано, навіть одну каварню і готель. Синів Ізраїля мов вимело. За тими, що виїхали, нїхто не жалує. Цїни на средства поживи подешевіли. В містї спокій і тишина. Уряди функціонують. Українські священники всї три остали. На Боже Тїло відбула ся величава процесія; дївчата українські йшли в народних строях. Стрілів не чути, часом лиш понад місто перелїтають лїтаки. — Оповістки в містї і в повітї появляють ся і в українській мові — очивидно кождий раз треба о те допоминати ся.

— **Інвалїди Українцї з цолону.** Дня 14. червня прибули до шпиталя в Лїтомерицях слїдуючі інвалїди-Українцї в дорозї обміни: Стефан Петронюк п. п. 15, 1 комп., Дмитро Оприска п. п. 45, 10 комп., Мих. Максимюк п. п. 95, 1 комп., Іван Сах п. оборони краєвої 20, комп. 8, Іван Андречук п. обор. кр. 36, 12 комп., Іван Стецина п. п. заг. ополч. 34, 1 комп.; Панталеймон Нестор п. п. об. кр. 22, 7 комп.; Крецун Фрізанфт п. п. 24, 7 комп.; Макар Родер п. п. обор. кр. 19, 9 комп.; Олександер Сїрко п. п 55, 1 комп.; Онїфро Зеґа дивізія трену перем.; Семко Волошин п. п. заг. ополч. 33, 13 комп.; Федь Слободан п. п. обор. кр. 35, 1 комп.; Гнат Полянський п. п. обор. кр. 35, 3 комп.; Федь Томець, полк драґонів 9, 2 швадрон; Василь Савицький п. п. 58, 9 комп.; Вас. Проймак п. п. об. кр. 20, 6 комп.; Вас, Крульчкевич відділ робітн. (?); Дмитро Димітрик, п. п. 95, 11 комп.; Іван Мох п. п. заг. опол. 35, 5 комп.; Микола Корнецький п. п. об. кр. 22, 4 комп.; Дмитро Лазор п. п. 45, 4 комп.; Семен Давда п. п. об. кр. 19, 5 комп.; Антін Селїнґо п. п. об. кр. 27, 3 комп; Іван Шевчик п. п. об. кр. угор. 9, 2 комп.

— **Зі збїглецької долї.** „Kurjer poznański“ містить допись з Відня, яка зазначує, що збігцї рекрутують ся виключно з околиць Городенки, Снятина, Станиславова та Бродів. Збігцї не є збіджені так як в 1914 р. Еміґранти приїздять нинї нормальними поїздами і в означенім часї. І ще одна ріжниця: І нинї робить ся вправді збігцям трудности, однак виключно в найконечнїйших границях. Треба відріжнити два роди збігців: особи маючі, які можуть жити з власного майна та особи, які шукають матеріяльної помочи у держави. Першій катеґорії збігців представляє урядник на двірци апровізаційні трудности та дорожнечу у Відни та радить їм їхати до Сальцбурґа, Грацу та инших міст. Коли однак хто уперто обстає при столиці, може супокійно там остатись. Друга катеґорія людий не може їхати до Відня під нїяким услівєм. Після відбутої кількадневної кварантанни під Віднем висилаєть ся жидів до Нїкольсбурґа, а христян до Хоцен або й в инші околиці. Бараки які для них приготовано є досить вигідні. З давних збігців осталось у Віднї ще яких кількадесять тисяч. Се пертє до Відня можна оправдати тим, що у Відни лекше о зарібок, однак є се арґумент дещо пересадний. Відень якраз боронить ся проти катеґорії збігців, які шукають зарібку, бо між ними є майже виключно жиди, які громадно кидають ся до торговлї провіянтами, а властиво до спекуляції не маючи товару. В наслїдок того цїни йдуть в гору. Ті, що хотять працювати, находять заробок по селах при рілї. Нема однак причини побоюватись, щоб збіглецтво прийняло масовий характер, що найбільше хиба серед жидів, які творять 95 прц. збігців. Сподїватись радше треба, що супроти зломаня російської офензиви збігцї вернуть знов в свояси.

— **Похорони надпоручника Імельмана.** Онодї відбули ся в Дрезденї похорони славного німецького летуна Імельмана, про якого траґічну смерть ми онодї доносили. В похороннім обрядї взяли участь непроглядні товпи населеня, представники військовости та відпоручник німецького цїсаря. За звичайною домовиною вкритою вінками від всїх німецьких союзних держав та військовими відзнаками покійного йшла мати, без жалобних відзнак, — в звичайній одежи.

— **Жертви на „Зелїзного Лицаря“ у Львові.** Дотеперішні жертви на „Зелїзного Лицаря“ у Львові виносять взагалї 104.409 корон 54 сот.

— **Союз для зближеня Росії до инших націй.** „Vossische Zeitung“ доносить зі Стокгольму: Онодї відбулись в Петроградї конституційні збори „союза зближеня Росії до инших народів“. Предсїдатель зборів заявив, що новий союз ставить собі як задачу зблизити Росію до инших країв і народів у всїх областях духового і господарського житя. Як довго триває всесвітна війна, так довго не може бути й бесїди про взаїмне зближенє до воюючих народів за виїмком невтральних. Треба однак памятати, що по скінченій війнї всї під сю пору ворожі для Росії краї будеть ся вважати не як її противників, але як сусїдів і приятелів.

Сю бесїду перед її виголошенєм цензурували політичні та військові власти в Петроградї. До президії сего союза вибрано сенатора Іванова, петроградського психіятра і академіка Бехтерева та кількох університетських професорів і думських послів.

— **Конфіскати майна в південнім Тиролї.** Урядова часопись для Тироля оповіщує конфіскату майна многих осіб, які є обжаловані о державну зраду або дезерцію. Між обжалованими стрічаємо ґрафа, посла до австрійського парляменту та власників більших земельних посїлостий.

— **Коли покінчить ся війна?** Париський кореспондент часописї „Berlingske Tidende“ відвідав оноді славну ворожку паню де Теб, щоб довідатись, коли покінчить ся війна.

Ворожка відповіла: Німеччина отворила очи світови та дала йому дійсну лекцію мілїтарної штуки. Війна буде все — сказала ворожка. Є се вправдї дуже гарно говорити про мир, очікувати його і голосити розоружене та мирові прінціпи. Однак все те — одна велика утопія. Як довго на кулї земскій є два мущини і одна жінка, так довго будуть війни. Те саме відносить ся і до мущин. Війна між народами нїколи не устане, бо вона виборола собі право горожанства у вселенній. Ся війна навчить і найменші нації. що вони мусять бути приготовані до проливу крови. Треба все матись на осторожности, бо вовк проковтне ягня. Я вішувала, що війна покінчить ся ще сього року. А покінчить ся вона іменно тодї, коли сього найменьше буде можна надїятись, і коли світ зовсїм не буде приготований на стрічу мира. До нової зимової кампанії не прийде під жадним услівєм,

— **Воєнні кошти Італії.** На підставі виказів італїйського мінїстерства скарбу з кінця цвітня, обчислює проф. Енанд в „Corriere della Sera“ дотеперішні воєнні видатки Італії на 7 мілїярдів 680 мілїонів лїрів, а видатки в послїднім місяцю на 650 мілїонів лїрів.

— **Чи можна нагло посивіти?** Волосє зачинає сивіти около 40 року житя, — часто однак скорше. Вперід на висках оказують ся срібні нитки і їх число росте безнастанно. Голова стає ся шпаковатою, а вкінцї сивою. Однак волос може посивіти вже в протягу короткого часу. Случаї цїлковитого посивіня в протягу кількох годин нераз стрічають ся, що й наука стверджує. Др. Пари оповідає, про подїю, якої був свідком: Підчас індійського повстаня в р. 1859 відділ військ ґенерала Франка звів борбу з бунтівниками та полонив много жовнїрів. Один з них, давнїйше жовнїр бенґальської армії, 54 лїтний мущина, станув перед воєнним судом. Зрозумів, яка небезпека йому грозить та почав зі страху дрожати: його буйне волосє в протягу пів години замінилось на сиве. Біль, боязнь або велике зворушенє можуть викликати таку зміну. Нещасна королева Марія Антонїна посивіла цїлковито в протягу одної ночі перед своїм вироком. Др. Юній говорить про одного шляхтича, котрий довідавшись що є засуджений на смерть, відразу з бронета став білим як голуб. Один професор грецької мови в Італії довідавшись, що пака з рукописями, які віз з Царгороду потонула на морі, посивів в протягу пів години. Один анґлїйський робітник спадаючи з даху, чіпив ся ринви; його вратовано, але темне волосє відразу посивіло. Лучаєть ся і таке, що лише часть волося зміняє краску. Фер оповідає про таку подію: пятилїтний хлопець їхав з матїрю на возї; нечайно конї сполошились. Хлопець перестрашив ся дуже, однак вийшов цїло. Два днї пізнїйше дістав висипку на цїлім тїлї, а по тижнї запримічено, що має в волосю по лївій сторонї голови пять білих плям в видї 5 пальців. Білї пятна в пізнїйшім віцї розширились. Той сам автор знав жінку дуже нервову, яка в наслїдок сильного зворушеня посивіла, але лиш в тім місци, в якім мала в хвилї зворушеня оперту голову на руцї.

— **Чорногорський Микита.** Король Микита перебуває від двох місяців у французькім селї Меріняк, в малім, каштанами окруженім замку, де мабуть роздумує над своїм грішним житєм і змінчивою долею. Співробітник льондонської часописї „Daily Chronicle“ росказує про свою гостину у короля Чорногори: Коли я війшов в замок, король позував рівночасно двом малярам, та сейчас перервав „засїданє“ і став зі мною говорити про важке нещастє, яке навістило його край. Мимо того нещасливий король має час, охоту і нерви, щоби давати себе малювати малярам,..

Один австрійський письменник, що перебував недавно в Чорногорі, чув слїдуючу сміховинку про короля Микиту: Король в часї свойого побуту в селї Неґус, прикликав до себе одного з тамошнїх мешканців та спитав: Дюро, скажи минї, що то є полїтика? Чорногорець відповів по короткім надуманю: Господарю, я знаю. Як я збрешу, то кажуть минї: Ти Дюро пробрехав ся, а як ви Господарю брешете — то воно називаєть ся полїтика.

— **Житє жінок.** Минулого року перевели З'єдинені Держави північної Америки статистику лїт житя мущин і жінок. До 8 року житя відношенє дівчат до хлопців представляєть ся як 1000 до 1076, отже число народин хлопців перевисшає жіночий пол, і се відношенє в користь мужеського населеня триває навіть до 50 року житя, в якому на 1000 жінок припадає ще 1183 мущин. Від сеї границї віку відношенє змінюєть ся в некористь мущин. На тисячку 60-лїтних мущин припадає вже 1033 60-лїтних жінок. Виявляєть ся з сього, що жінки жиють довше чим мущини. Після погляду гіґієніста і лїкаря дра Бура, жінки жиють тому довше, що не курять, зглядно що курять дуже мало.

Митрополичий ординаріят у Львові оповіщує:

Дійшло до відома Митрополичого Ординаріяту, що декотрі Душпастирі забувають на перестороги Христові: не бійте ся тих, що спричиняють хоч би і найтяжші терпіня тїлесні (в мисль слів Христових у св. Матея гл. X. зач. 37. ст. 28.), попадають в боязнь, яка у правдивих слуг Христових не повинна мати місця, кидають свою паству, полишаючи її в часї прикрім і грізнім без всякої своєї духовної опіки, до котрої паства має повне право; будучи поставленими в імя Найвисшого Пастиря Христа Господа учителями, провідниками і посередниками межи повіреною паствою і Божим Величеством, маємо коло тої пастви всїх старань доложити, як то при рукополаганю ми найторжественнїйше забовязали ся, аби вона була захована чиста, непорочна, значить аби вірні нашій опіцї поручені провадили житє чисте, святе, богоугодне і непорочне і через таке житє під нашим обовязковим проводом осягнули щастє вічне. Той обовязок вложений на нас під загроженєм найтяжших кар і відвічальности на страшнім судї Христовім. В імя тої нашої печаливости о паству і страшної грозьби суду Божого, як також на основі досвіду зібраного в найтяжший час тої страшної війни взиваю, молю, благаю і заклинаю Вас, мої Всч. Отцї і Братя, щоби ми завсїгди памятали про те, що ми є пастирями стада Христового, з своєю паствою, законом Христовим нерозлучно звязаними; що маємо в мисль постанов св. Собора Тридентійського всегда при тій пастві бути, канонїчним висловом маємо заховати „резиденцію“. Митрополичий Ординаріят, свідомий в повні своєї відвічальности перед Богом, уважаєть ся спонуканим той великий, важний і перед Богом найтяжшу відвічальність стягаючий обовязок як найгорячїйше на серце Всч. Духовенству вложений тепер ще пригадати і до найсовістнїйшого, конечного і безуслівного виповненя його як найстислїйше спричинити і зобовязати. Митрополичий Ординаріят має надїю в Бозї, що наше Всч. Духовенство в той страшний час і з своєї також сторони в найревнїйшім сповненю своїх обовязків і в працї найуспішнїйшій з напруженєм всїх сил по Божій волї і на дальше вповнї свідоме найтяжшої відвічальности на Страшнім Судї Христовім жертви радо, охочо і готово для слави Божої, для добра св. католицької Церкви і нашого обряду, для благословеня австро-угорської Монархії, на правдивий хосен нашого дорогого народу поносити буде. Всечесні Уряди деканальні мають на совісти вложений собі обовязок, над виповненєм повисшого зарядженя чувати і в своїм часї своє справозданє Митроп. Ординаріятови предложити. Львів, дня 22 червня 1916. — Від гр. кат. Митрополичого Ординаріяту.

Бібліоґрафія.

Шляхи за 15 мая 1916 р. Зміст: Дмитро Донцов: Справа унії; М. Яцьків: Танець тїний; Лесь Розлуцький: Записки до лїтописї У. С. С.; Омелян Карашкевич: поезії; М. Яцьків: Володислав, Казимир Плошевський; І. Козлов: З пісень під сучасну хвилю; Др. С. Балей: З психольоґії творчости Шевченка; В. Дзіковський: Бій під Веречками; Н. Крівава припадка; Загальні записки; Дрібні; записки; Лїтература; Оголошеня.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 28. червня 1916.

Нинї: 28. червня гр.-кат. Амоса пр., римо-кат. Льва пап.

Завтра: 29. червня гр.-кат. Тихона чуд. римо-кат. Петра і Павла.

○ **Вступні іспити на перший рік** учительської семинарії У. П. Т. у Львові відбудуть ся дня 1 вересня, вступні і приватні іспити до всїх кляс школи виділової, школи вправ і на II., III. і IV. рік учительської семинарії дня 6 вересня. Можливі зміни оповістить ся пізнїйше. — Дирекція.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 27. червня 1916.

На російськім фронтї.

Коло Якобенів, на північ Кут та на захід від Нового Почаєва відкинено російські наступи. Впрочім при незміненім положеню не було подій, які малиб значінє.

На італїйськім фронтї.

Вкороченє нашого фронту в области наступу між Брентою і Адиґою покінчено вчера. Всї вісти поширювані з сього приводу з італїйської сторони про добичу і инші успіхи є вповнї неправдиві, чого доказом є слїдуюче представленє, яке можна ізза військових зглядів доперва нинї оголосити. В ночи на 25. червня розпочалось частинне опорожнюванє здобутої нашим наступом однак некорисної під зглядом терену, найбільше вперід висунених лїний.

Слїдуючого дня передполуднем ворог острілював дальше покинені нашими військами становиська.

Доперва коло полудня розпочали італїйські відділи на поодиноких частях фронту між Астах і долиною Суґани з жахом йти вперід.

В відтинку між Адиґою і Астах згаданє острілюванє давно покинених нами становиськ тривало через цїлий день і слїдуючу ніч а також місцями ще і вчера рано. В протягу обох тих днів бої не відбувались на цїлому фронтї. Наші війська не втратили нї бранців, нї гармат, нї машинових крісів, нї иншого воєнного матеріялу. Тепер зближують ся Італїйцї до наших нових становиськ. Доперва нинї рано заатакували вони Монте Тесто, де їх відперто, завдаючи їм тяжкі втрати. В долинї Посіни приневолив огонь нашої артілєрії кілька баталїонів до утечі. На прибережнім фронтї розбились російські наступи коло Крн і на Мрцлї Врг.

На балканськім фронтї.

Без зміни.

**Заступник шефа Ґенерального Штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер.**

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На східнім фронтї.

Ґрупа військ ґен. Гінденбурґа:

Німецькі відділи, які війшли до ворожих становиськ привели на полудне від Кеккау 26 бранців, один машиновий кріс і один метач мін, а на північ від озера Мадзьол офіцира, 118 жовнїрів, 6 машинових крісів, 4 метачі мін. Ворожі стежі відперто. Зелїзничий дворець в Двинську обкидано обильно бомбами.

Ґрупа військ князя Леопольда баварського:

Положенє незмінене.

Ґрупа військ ґен. Лїнсінґена:

На північний захід від Сокуля здобули приступом наші війська російські лїнії та поло-

нили кілька сот бранців. Ворожі протинаступи були всюди безуспішні.

На західнім фронті.

На англійськім і північнім крилї французького фронту прийшло кілька разів до боїв стеж. Великі хмари ґазу і диму посувались на нас. Вони нам зовсім не зашкодили, — противно звернулись в части на ворожі рови. Огонь ворога був звернений з особливою нагальностю на наші становиска по обох сторонах Соми. По правій стороні Мози наступи Французів на північний захід і на захід від панцирного форту Тіомон та на полудневий захід від кріпости Во остались без успіху. В лїсі Шапітр заскочено ворожий відділ зложений з кількох офіцирів і кількох десяток жовнірів та взято в полон. В воздушнім бою зістрілено анґлїйський лїтак на схід від Арра. Ранених пасажирів полонено.

На балканськім фронтї.

Нічо замітного.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред. Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.